बिजय हितान

लखन थापा मगरलाई तत्कालिन सासक जङबहादुर राणाद्वारा सन १८७७ फेब्रुअरी १८ मा झुन्डा□ र मारियको थियो □ नेपालिलाई निरङ्कुस सासनको पन्जाबाट स्वातन्त्र गराउने जन आन्दोलनमा लागे बापत देशद्रोहीको मुद्दामा यस्तो सँजा□ दीइ□को थियो □ यस्ता नेपाल आमाका पहिला जनयोद्दा गोरखा बुङकोटको काउले गाउँमा सन १८३४ मा जन्मेका थि□ □ उनका बाबु भारतीय सेनामा हुनाले ४/५ बर्षको उमेरमा भारतको लखनौ गइ बाल्यकालको सिच्छ्या हाँसिल गरे □ सन १८५४ मा नेपाल फर्की नेपालि सेनाको मगर पल्टन पुरानो गोरख गणमा भर्ती भ□ □

□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□

सैन्य कुसलतामा निपुर्ण भ□काले भर्ती भ□को १४ बर्षमै केप्टेन दर्जामा पदोन्नती हुन्छन् □ भारतमा आधिपत्य जमा□को ब्रिटिश साम्राज्यबादलाई निरन्तरता दिनै र आफ्नो सरकारलाई ब्रिटिशको पन्जाबाट जोगाइराख्ने निति त्यति बेलाको नेपाल सरकारको थियो□ त्यसैले स्व□ंम जङबहादुरको नेर्तुत्वमा लखनौमा सिपाही बिद्रोह दबाउन ठुलो नेपालि फौज ग□को थियो जसमा क्याप्तान लखन थापा मगर पनि पुरानो गोरख गणलाई नेत्रुत्व गर्दै लडाईमा ग□का थि□ □ तर लखनलाई त्यतबिला आफ्नै छिमेकी रास्ट्रका जनतालाई बन्दुकको गोलीले हत्या गरेको प्याटै मन न परेको हुन सक्छ □ उनी त्यतबिला भारतमा चलेको स्वातन्त्र आन्दोलनबाट अतिनै प्रभाबित भ□को हुनुपर्छ □ तर □क सिच्छित अनि सचेत युवकलाई न त नेपालि सेनामा बिधमान नाताबाद क्रिपाबाद नै मन पर्□यो होला न त सोझा साझा नेपालि जनताप्रती सरकारले गरेको सोशण नै □ त्यसकारण सेनाको □सपुर्ण जिवनलाई सन १८७० मा त्यागेर आफ्नो पदबाट राजिनामा दीइ गोरखामा ग□र जनसमुदाय बटुलेर निरङ्कुस राणासासनको बिरुद्द लडेर देशलाई मुक्तिको बाटोतिर लग्ने प्रणय गर्दछन् □ राणा सरकारको बारेमा केही चुइक्क बोल्न नसक्ने अवस्थामा उनले गोरखामा तीन हजार फौज तैनाथ गरि जङबहादुरलाई चुनौती दिन्छन् □ साथै राणा सरकारको बिरुद्दमा जनचेतना अभियानमा जुट्छन □

□□□□□□□□□

भनिन्छ लखन □क सैनिक कमान्डर, साहसी सहिद मात्रै थि□नन □क सिद्द पनि थि□ □ अझैपनी सुन्न पाईन्छ उनी गोरखाका राजा राम साह का सिद्द गुरु लखन थापा मगर प्रथमका पुनरजन्म थि□ □ राम साहका पत्नी लिलावती जो देबिको रुप थीइन, सति जाने बेलामा सिद्द लखनलाई भनेकी थि□न रे 'म मरेर मनकामना भई जन्म लिनेछु र तिमी त्यहि मेरो पुजारी भ□र जन्मने छौ' □ जङबहादुरको मृत्□यु कसरी र कहिले भयो भनि नेपालि इतिहासमा नखुलेको बेला भनिन्छ लखन र जङबहादुरको मृत्□यु □कै समयमा भ□को थियो □ जब लखन थापालाई मार्ने समाचार सुने पछि जङबहादुरकी □क श्रीमतीले सपनामा 'यदी लखनलाई मार्ने हो भने तेरो लोग्ने पनि □क हप्तामा मर्नेछ ' भनेको देखे पछि जङबहादुर स्वं□म गोरखा ग□का थि□ रे आफैले मार्न पठा□का सैनिकलाई न मार भन्न □ तर उनी गोरखा पुग्दा उनका सैनिकले लखनलाई झून्डाइसकेका र बाटोमा फर्कदा सेतो बाघले टोकेर जङबहादुरको मृत्□यु भ□को जन स्रुती छ □

□□ □□□□□□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□□□

जनताको लामो संघर्स र मागपछी सरकारले बिक्रम सम्बत २०५८ मा लखनलाई नेपालको सहिद घोषणा गरेको छ □ तर उनलाई नेपालको पहिलो सहिद घोषणा गरेर अरु चार सहिद धर्मभक्त, गङ्गालाल, दसरथ र सुक्रराजलाई जस्तै मान्यता दीइनु पर्छ भन्ने जन चाहनालाई अहिलेको सरकारले लत्याउँदै आ□को छ □ तर अमर सहिदलाई भगवान् सरह पुज्ने नेपाली जनताले आफ्नै तरिकाले सहिद लखनलाई स्रदान्जली दिँदै आइरहेका छन् □ तदनुसार बूट्वल, पोखरा र उनकै गाउँ बुङ्कोटमा सालिक निर्माण गरेका छन् □ नेपालमा उनको नाममा लखन थापा प्रतिस्ठान खोलि□को छ जसले उनको बारेमा अझै बढी खोज कार्य गर्दैछ □ त्यसैगरी नेपाल अनि सँसारैभरी उनको स्मृतिदिवस हरेक नेपाली संगठनहरूले मनाउंदै आ□का छन् □ तदनुसार लन्डनमा पनि सनबिार फेब्रुअरी ११ को दिन साहितिक अनि साँस्कृतिक कार्यक्रमको साथ १३५ औं स्मृतिदिवस मनाइदै छ आफू जलेर अरुलाई प्रकास दिने नेपालको पहिलो सहिद लखन थापा मगरको □